

Samo da Vam zahvalim za priču *Veštica u dedinoj ulici*. Dotakli ste snove mnogih od nas. Priče su Vam lepe, zabavne, ponekad tužne, ali ova je remek-delo. Bez preterivanja.

MAJA

Ove priče greju dušu.

IVANA

Dobra knjiga. Uz čaj. Uz kafu. Za opuštanje posle stresnog dana. UVEK.

MILICA

U ova neka čudna vremena, siromašna toplinom, bliskošću, nežnošću, ove priče vraćaju veru u ljudskost.

JANJA

Meni ulepšavate svako veče, Vi ste jedna od retkih zbog koje se smejem sama sa sobom.

MARIJA

Nepresušni izvor duhovitosti. Trebalo bi Vas prepisivati na recept... kao antidepresiv (jelicasendin, jeloze-pam, jelosendin), kako god.

VERA

OD ISTOG PISCA

ZOVEM SE MAMA²
ZOVEM SE MAMA
OSMEH ZA SVAKI DAN
LJUBAV I DRUGE SITNICE
OD REČI DO REČI
ISPOD SEDMOG NEBA

* * *

USPAVANKA ZA MIŠA
MRAVAC MRAV

JELICA
GREGANOVIĆ

ŽIVOT
za
PONETI

■ Laguna ■

Copyright © 2020, Jelica Greganović
Copyright © 2020 ovog izdanja, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Ovu knjigu posvećujem Badnjevcu, selu kome zahvaljujem
za najlepší deo detinjstva i dane sadašnje.*

Jelica, unuka učitelja Jove Milenkovića

Sadržaj

Klopka jedva čekanja	9
Mala zimska priča	13
Radosti mladosti	17
Ujedinitelj	23
Šta devojci sreću kvari	28
Ljudi i Neljudi.	33
Mac, mac	37
Ođe neko vara.	40
Idila na delu	44
Đoković i ja u finalu	48
Epidemična	52
Gugl poezija.	57
Pravda za celulit	59
K	62
O šesirima i vodostaju	66

PMS ili kako su izumrli dinosaurusi	71
Opasna vremena	76
Samo malo ljudskosti.	79
Borba za opstanak	83
Dan pred.	86
Gušteri	91
Sirotinjske sreće.	95
Klimam se	98
Schumadijski kuglof	102
Gola gospoda	107
Kad te oće	112
Kad te baš oće.	118
Peto slovo azbuke.	122
Farbanje	125
Mišenjka i Bog	131
Razlika je u mozgu	137
Pred kraj.	143
Biberani	147
Miris snega	156
Seksualni život Deda Mraza	161
Prvi dan	165
Vatanje duši mesta	168
Krpče dedovine	172
Veštica u dedinoj ulici	177
Ja sa sobom	183
 O autorki	 187

Klopka jedva čekanja

Kada u kuću stigne potomče, počinje period jedva čekanja. Ne bi valjalo to na početku napisati, ali s obzirom na težinu sakrivanja i lakoću otkrivanja, to doba traje do pozdravljanja sa ovozemaljskim svetom. Prosto, tako je to s decom.

Prvo jedva čekate da vas nađu u prostoru, jer tih prvih dana se osećate kao frižider pokriven nevidljivim plaštom. Kad uspeju da vas fiksiraju, jedva čekate da postanete prepoznatljiva osoba, biće nešto življe od već spomenute bele tehnike, za koju ih veže instinkt za prehranom. Naravno da zatim jedva čekate smisaoni osmeh. Nakon toga jedva čekate da podignu glavu. Posle čega sledi jedva čekanje da prestanu stomačni grčevi, pa da možda ipak malo noću i spavate. Jedva se čeka da sednu, pa da prestanu da se prevrću kad im to uspe, da ustanu, da ustanu i ne padnu, da promile, da prohodaju, da prestanu da se sudaraju sa okolnim svetom, da obavljaju prirodne potrebe van udarca na vaš budžet, zvanog pelene, da počnu da jedu

hranu čvršću od tečnosti, zatim gušću od kaše, da to rade za tu svrhu predviđenim oruđem, a naredni stepen je da njime ne ugrožavaju očinji vid. Jedva čekate. Baš kao što jedva čekate da ih malo pozajmite institucijama za grupno čuvanje ljudske mladunčadi, da krenu u školu, da završe prvi razred, i sve razrede za njim, iako već u drugom sanjate da već jednom završe tu školu i već jednom upišu gimnaziju, koju čestito i ne započnu a vi maštate o maturi. Kad ona dođe na red, požalite što ste se rodili i jedva čekate da se već jednom završi priča o haljinama, košuljama, kosi, noktima, štiklama ili bez njih, imanju ili nemanju kravate, *zašto mora* odelu, šminkanju i ostalim sredstvima izmišljenim za dodatno mučenje roditelja kao takvih. Kad upišu fakultet, ono kad su već skoro svoji ljudi, jedva čekate da to zaista postanu, da i oni malo osete čari stvarnog života, koji se ne proteže i ne valja leđno po oblacima. Naravno da jedva čekate da kad postanu akademski građani to što pre pretvore u nešto od čega mogu samostalno da žive, kao sav odrasli svet, odgovorno. E, u tom odgovornom, u zasedi, čuči jedva čekanje, jer ono je stara čekalica koja će pre ili kasnije naplatiti sve što ste joj na vrat tovarili, iskočiće iz busije i...

I onda meni, koja sam skoro sve po spisku jedva dočekala, iskoči snimak na *Viberu*. Ili *Vajberu*. Zovite ga i loncem, tek meni se najmlađe od potomačke trojke tim putem javlja. Kad ne bih znala da živi na sunčanoj strani Alpa, verovala bih da je reč o snimku džungle koju moj mladunac pretražuje, učestvujući u ekspediciji koja traži čoškastog boga sa zmijom oko vrata i papagajskim perjem u kamenoj kosi. Ukratko, ekran je vršio fotosintezu od silnog zelenjenja, a na sredini se ocrtavao tanak most. Most

iznad zelene provalije, iznad ničega. Na mostu je stajao obris ljudskog bića. Taman sam htela da se prepadnem, kad je ono iznenada skočilo u ambis i umesto da nestane van telefonskih granica, vratilo se natrag skoro do mosta. Onda je opet propalo, ponašajući se kao podivljala jo-jo igračka. Da li sam vam spomenula da za to vreme nisam disala? Zvuči nemoguće, ali tvrdim da postoje situacije kada ljudska bića mogu da ne dišu duže od prirodnih ograničenja. Dakle, ja sam otvorenih usta nedisala, a onaj ljudski jo-jo je odskakao po zelenoj nedođiji i sve više ličio na sardinu koja bi svakog trenutka mogla da se odvoji od sopstvene kičme. Ne znam kako zeva peš-riba iz narodne izreke, ali baš tako sam ja, sastravljena, zevala u ekran, a onda se snimak prekinuo porukom iz koje sam saznala da je suluda jo-jo-sardina moje najmlađe dete, Mali Sin, koji se na ovaj način sprema da kumuje drugu i učestvuje u momačkoj večeri. Zaista? Tako? Dobro bre, je l' cilj da kum ne stigne do kumstva? Jesam li ja zato glavu u torbu stavljala da rodim jo-joa, zato li sam godinama nespavala, živce svoje trzala kad se samo saplete? Rodila sam ga da se na lastišu baca u bezdane?! To li sam jedva čekala i dočekala?

Nisam se čestito ni nakukala, kad se konačno i već jednom, posle nekoliko dana dugih kao decenije, javila Princeza. Istim sredstvom komunikacije. Jedino što na slici, koja je pratila njeno javljanje, nije bilo ni zelenog truna. Ni tačkice. Ni travke. Jer se jedna u majke javila iz – Sahare. One prave Sahare, ne iz noćnog kluba, kafića ili turističke agencije, iz pravcate Sahare pustinje. Tamo ju je odvelo preduzeće u kom radi, a koje prati trendove *tim bildinga*, što će reći, na maternjem, birokratskom dijalektu, da

zaposlenima sleduje unapređivanje međusobnih odnosa. Zašto to ne mogu da odrade u nekoj civilizaciji, nego na kraju sveta, to samo oni znaju. Pri čemu je, u pustinji, kao što joj ime kaže, pusto i po pitanju telefonskih signala, tako da smo šture vesti o Princezi saznavali iz šesnaeste ruke, putem satelita. U međuvremenu sam ja jedva čekala da se javi, sluteći joj ono što samo majci na pamet može da padne: da ju je nagazila kamila, da je ona nagazila škorpiju, da je dunula peščana oluja, da su oaze fatamorgane u kojima žive pravi krokodili. Ukratko, moja mašta je radila prekovremeno, a briga je plakala u čošku. Od brige. Onda se, kao što već napisah, Princeza konačno javila i sve stisla u tri slike i dve rečenice. Na dvema slikama su bili džipovi usred peščanih dina, a na trećoj njen dlan i na njemu gušterčić sorte gekonske. Rečenica je glasila:

– Mama, mama, piškila sam u pesak kao maca!

Ne bih mogla da vam dočaram koliko sam jedva čekala da mi jedina ćerka postigne tu vrstu felinološkog uspeha. Zato li sam ja glavu u torbu stavljala, noćima nespavala, živce svoje trzala samo kad se saplete... to sam već rekla, mada kako stoje stvari – džabe. Mogu da pišem, da ponavljam, da kukulevčim i ne slutim šta će sve još na pamet da im padne. I da zaplačem za vremenima kada su mi se motali oko nogu, budili me noću, kmečali danju, žaleći što mi je tada palo na pamet da jedva čekam. Ali možda bih mogla još nešto jedva da čekam, ono što sam se klela da nikada neću izgovoriti, a kamoli napisati, ono što majke od nastanka ljudske vrste svojoj deci ponavljaju: „Jedva čekam da dobiješ svoju decu, e onda ću da te pitam.“

Jedva čekam.